Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (devátého senátu)

2. dubna 2020*

„Řízení o předběžné otázce – Platební služby na vnitřním trhu – Směrnice 2007/64/ES – Věcná a osobní působnost – Platební služby uskutečňované v jiné měně než eurech nebo měně členského státu mimo eurozónu – Platební služby poskytované úvěrovou institucí – Neprovedení nebo nesprávné provedení platebního příkazu – Odpovědný subjekt – Obezřetnostní dohled – Postupy pro vyřizování stížností – Mimosoudní zjednávání nápravy – Příslušné orgány“

Ve věci C-480/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Augstākā tiesa (Nejvyšší soud, Lotyšsko) ze dne 13. července 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 23. července 2018, v řízení

„PrivatBank“ AS

za účasti:

Finanšu un kapitāla tirgus komisija,

SOUDNÍ DVŮR (devátý senát),

ve složení S. Rodin, předseda senátu, K. Jürimäe a N. Piçarra (zpravodaj), soudci,

generální advokát: G. Pitruzzella,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za lotyšskou vládu I. Kucina a J. Davidoviča, jako zmocněnkyněmi,

– za českou vládu M. Smolkem, J. Vláčilem a L. Dvořákovou, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi I. Naglisem a H. Tserepa-Lacombe, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 7. listopadu 2019,

vydává tento

* Jednací jazyk: lotyština.

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 odst. 2 a článků 20, 21, 75 a 80 až 82 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES (Úř. věst. 2007, L 319, s. 1), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/111/ES ze dne 16. září 2009 (Úř. věst. 2009, L 302, s. 97) (dále jen „směrnice 2007/64“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci řízení zahájeného na návrh „PrivatBank“ AS, úvěrové instituce se sídlem v Lotyšsku, ohledně legality rozhodnutí Finanšu un kapitāla tirgus komisija (Komise pro finanční a kapitálové trhy, Lotyšsko) (dále jen „komise pro trhy“), kterým jí byla uložena pokuta za neprovedení platebního příkazu.

Právní rámec

Unijní právo

3 Směrnice 2007/64 byla s účinností ke dni 13. ledna 2018 zrušena a nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. 2015, L 337, s. 35). Vzhledem k datu skutkových okolností se však na spor v původním řízení i nadále použije směrnice 2007/64.

4 Body 5, 6, 8, 10, 11, 14, 20, 43, 46 a 50 až 52 odůvodnění směrnice 2007/64 uvádějí následující:

„(5) Je třeba, aby […] právní rámec [pro platební služby] zajistil koordinaci vnitrostátních ustanovení týkajících se obezřetnostních požadavků, přístup nových poskytovatelů platebních služeb na trh, stanovení požadavků na informace a příslušných práv a povinností uživatelů a poskytovatelů platebních služeb. […]

(6) Není však vhodné, aby tento právní rámec zahrnoval všechny případy. Jeho použití by mělo být omezeno na poskytovatele platebních služeb, jejichž hlavní činnost spočívá v poskytování platebních služeb uživatelům platebních služeb. […]

[…]

(8) Je nezbytné upřesnit kategorie poskytovatelů platebních služeb, kteří mohou oprávněně poskytovat platební služby v [celé Unii], tedy úvěrové instituce, které přijímají vklady od uživatelů, které mohou být použity pro financování platebních transakcí a které by měly i nadále podléhat obezřetnostním požadavkům podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES ze dne 14. června 2006 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu [(Úř. věst. 2006, L 177, s. 1)], […]

[…]

(10) […] Je […] vhodné zavést novou kategorii poskytovatelů platebních služeb, ‚platební instituce‘, a poskytnout povolení poskytovat platební služby v [celé Unii] právnickým osobám nespadajícím do žádné ze stávajících kategorií, za podmínky, že bude dodržen celý soubor přísných podmínek. […]

(11) […] Požadavky kladené na platební instituce by měly odrážet skutečnost, že platební instituce jsou zapojeny do specializovanějších a omezenějších činností, a jsou tak vystaveny rizikům, která jsou užší a snáze sledovatelná a kontrolovatelná než rizika, jež vznikají v rámci širšího spektra činností úvěrových institucí. […]

[…]

(14) Je třeba, aby členské státy určily orgány odpovědné za udělování povolení platebním institucím, za vykonávání kontrol a za rozhodování o odnětí povolení. […] Je však zapotřebí, aby veškerá rozhodnutí, která učiní příslušné orgány, byla soudně přezkoumatelná. […]

[…]

(20) Jelikož se spotřebitelé a podniky nenacházejí ve stejném postavení, nepotřebují stejnou úroveň ochrany. Zatímco v případě spotřebitelů je důležité zaručit jejich práva prostřednictvím ustanovení, od nichž se smlouva nemůže odchýlit, je vhodné nechat podnikům a organizacím možnost dohodnout se jinak. […] Některá zásadní ustanovení této směrnice by se v každém případě měla používat vždy bez ohledu na postavení uživatele.

[…]

(43) V zájmu zlepšení efektivnosti plateb v rámci [celé Unie] by lhůta pro provedení všech platebních příkazů z podnětu plátce v eurech nebo měně členského státu mimo eurozónu […] měla být nejvýše jeden den. […] Vzhledem ke skutečnosti, že vnitrostátní platební infrastruktury jsou často vysoce efektivní, a s cílem zabránit jakémukoliv zhoršení současné úrovně služeb, by členské státy měly mít možnost zachovat nebo přijmout pravidla, jež případně stanoví lhůtu pro provedení platby kratší než jeden pracovní den.

[…]

(46) […][J]e zcela namístě, s výjimkou neobvyklých a nepředvídatelných okolností, aby poskytovatel platebních služeb nesl odpovědnost za provedení platební transakce, kterou přijal od uživatele, kromě takových jednání a opomenutí na straně poskytovatele platebních služeb příjemce, za jehož výběr je odpovědný výhradně příjemce. […] Jakmile je částka platby připsána na účet přijímajícího poskytovatele platebních služeb, příjemci vzniká okamžitě nárok na připsání částky na jeho účet vůči jeho poskytovateli platebních služeb.

[…]

(50) Je nezbytné zajistit účinné dodržování ustanovení vnitrostátních právních předpisů přijatých podle této směrnice. Měly by být proto stanoveny vhodné postupy, podle kterých bude možné řešit stížnosti na poskytovatele platebních služeb, kteří nedodržují tato ustanovení, a jež zajistí, že v případě potřeby budou uloženy účinné, přiměřené a odrazující sankce.

(51) Aniž je dotčeno právo klientů podat žalobu k soudu, měly by členské státy zajistit snadno přístupné a nenákladné mimosoudní řešení sporů mezi poskytovateli platebních služeb a spotřebiteli, jež vyplývají z práv a povinností stanovených v této směrnici. […]

(52) Členské státy by měly stanovit, zda příslušné orgány určené pro udělování povolení platebním institucím mohou být rovněž příslušnými orgány, pokud jde o mimosoudní postupy pro vyřizování stížností a zjednávání nápravy.“

5 Článek 1 odst. 1 směrnice 2007/64 stanoví:

„Tato směrnice stanoví pravidla, podle nichž členské státy rozlišují těchto šest kategorií poskytovatelů platebních služeb:

a) úvěrové instituce ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 2006/48/ES, včetně jejich poboček ve smyslu čl. 4 odst. 3 [této] směrnice, které se nacházejí [v Unii], s hlavním sídlem [v Unii], nebo v souladu s článkem 38 uvedené směrnice mimo [Unii];

[…]

d) platební instituce ve smyslu této směrnice;

[…]“

6 Článek 2 směrnice 2007/64, nadepsaný „Oblast působnosti“, stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na platební služby poskytované v rámci [Unie]. S výjimkou článku 73 [Den valuty a dostupnost peněžních prostředků] se však hlavy III [Transparentnost podmínek platebních služeb a požadavky na informace o platebních službách] a IV [Práva a povinnosti v souvislosti s poskytováním a užíváním platebních služeb] použijí pouze v případě, že jak poskytovatel platebních služeb plátce, tak i poskytovatel platebních služeb příjemce, nebo jediný poskytovatel platebních služeb v dané platební transakci se nacházejí na území [Unie].

2. Hlavy III a IV se vztahují na platební služby uskutečňované v eurech nebo v měně některého z členských států mimo eurozónu.

[…]“

7 Článek 4 této směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[…]

4) ‚platební institucí‘ právnická osoba, jíž bylo v souladu s článkem 10 uděleno povolení poskytovat a provádět platební služby v [celé Unii];

[…]

10) ‚uživatelem platebních služeb‘ fyzická nebo právnická osoba, která využívá platební službu jakožto plátce, příjemce nebo obojí;

11) ‚spotřebitelem‘ fyzická osoba, která při smlouvách o platebních službách, na něž se vztahuje tato směrnice, jedná za účelem, který nespadá do její obchodní, podnikatelské nebo profesní činnosti;

[…]“

8 Článek 20 směrnice 2007/64, nadepsaný „Určení příslušných orgánů“, který je součástí hlavy II směrnice, nadepsané „Poskytovatelé platebních služeb“, stanoví:

„1. Členské státy určí příslušné orgány odpovědné za udělování povolení platebním institucím a obezřetnostní dohled nad platebními institucemi, které mají dodržovat povinnosti podle této hlavy. Těmito orgány jsou buď orgány veřejné moci, nebo subjekty uznané vnitrostátními právními předpisy, případně orgány veřejné moci, jež jsou pro tento účel vnitrostátními právními předpisy výslovně zmocněny, včetně národních centrálních bank.

[…]

2. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány určené podle odstavce 1 měly veškeré pravomoci nezbytné pro plnění svých povinností.

[…]

5. Odstavec 1 neznamená, že by od příslušných orgánů bylo vyžadováno provádění dohledu nad jinými obchodními činnostmi platebních institucí než poskytováním platebních služeb uvedených v příloze […]“

9 Článek 21 této směrnice, nadepsaný „Dohled“, který je rovněž součástí její hlavy II, uvádí:

„1. Členské státy zajistí, aby kontroly vykonávané příslušnými orgány s cílem ověřit trvalé dodržování této hlavy byly přiměřené, dostačující a aby odpovídaly rizikům, jimž jsou platební instituce vystaveny.

Za účelem kontroly dodržování této hlavy jsou příslušné orgány oprávněny přijímat zejména tato opatření:

a) požadovat po platební instituci, aby poskytla veškeré údaje potřebné pro tuto kontrolu;

b) provádět kontroly na místě v platební instituci, u všech zástupců a ve všech pobočkách, které poskytují platební služby a za které platební instituce odpovídá nebo ve všech externích subjektech, které poskytují outsourcing platebních služeb;

c) vydávat doporučení a pokyny a případně závazné správní předpisy […]

[…]

2. Aniž jsou dotčeny postupy pro odnětí povolení a ustanovení trestního práva, členské státy stanoví, že jejich příslušné orgány mohou, poruší-li platební instituce právní nebo správní předpisy v oblasti dohledu a poskytování platebních služeb přijmout opatření nebo uplatnit sankce vůči platebním institucím nebo osobám, které je ve skutečnosti řídí, s cílem především ukončit zjištěné protiprávní jednání nebo jeho příčiny.

[…]“

10 Z článku 51 odst. 1 první věty uvedené směrnice vyplývá, že není-li uživatel platebních služeb spotřebitelem, mohou se strany dohodnout, že se mimo jiné článek 75 této směrnice zcela nebo zčásti nepoužije.

11 Článek 75 směrnice 2007/64, nadepsaný „Neprovedení nebo nesprávné provedení transakce“, stanoví:

„1. Je-li platební příkaz předložen plátcem, […] nese jeho poskytovatel platebních služeb vůči němu odpovědnost za správné provedení platební transakce, ledaže by mohl plátci, a tam, kde je to podstatné, i poskytovateli platebních služeb příjemce, prokázat, že poskytovatel platebních služeb příjemce částku platební transakce obdržel v souladu s čl. 69 odst. 1; v takovém případě nese poskytovatel platebních služeb příjemce vůči příjemci odpovědnost za správné provedení platební transakce.

Pokud nese odpovědnost podle prvního pododstavce poskytovatel platebních služeb plátce, vrátí bez zbytečného odkladu částku neprovedené nebo nesprávně provedené platební transakce plátci a uvede, kde to přichází v úvahu, platební účet, z něhož byla částka odepsána, do stavu, v jakém [by] byl, kdyby k nesprávně provedené platební transakci nedošlo.

Pokud nese odpovědnost podle prvního pododstavce poskytovatel platebních služeb příjemce, dá částku platební transakce okamžitě k dispozici příjemci a případně připíše příslušnou částku ve prospěch platebních účtu příjemce.

[…]

2. […]

V případě neprovedené nebo nesprávně provedené platební transakce, za niž poskytovatel platebních služeb příjemce nenese odpovědnost podle prvního a druhého pododstavce, nese poskytovatel platebních služeb plátce odpovědnost vůči tomuto plátci. Pokud nese poskytovatel platebních služeb plátce odpovědnost v tomto smyslu, vrátí řádně a bez zbytečného odkladu částku neprovedené nebo nesprávně provedené platební transakce příjemci a platební účet, z něhož byla položka odepsána, uvede do stavu, v jakém by byl, pokud by k nesprávně provedené platební transakci nedošlo.

[…]“

12 Článek 80 této směrnice, nadepsaný „Stížnosti“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby byly zavedeny postupy, které uživatelům platebních služeb a jiným zúčastněným stranám, včetně sdružení spotřebitelů, umožní podávat příslušným orgánům stížnosti ohledně údajného porušení ustanovení vnitrostátních právních předpisů, kterými se provádí tato směrnice, ze strany poskytovatelů platebních služeb.

2. Tam, kde je to vhodné, a aniž je dotčeno právo na podání žaloby k soudu podle vnitrostátního procesního práva, obsahuje odpověď příslušných orgánů stěžovateli informaci o existenci mimosoudních postupů zavedených podle článku 83.“

13 Článek 81 uvedené směrnice, nadepsaný „Sankce“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy stanoví pravidla ohledně sankcí, která se použijí v případě porušení vnitrostátních právních předpisů přijatých podle této směrnice, a podniknou veškerá nezbytná opatření pro jejich uplatnění. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.“

14 Článek 82 směrnice 2007/64, nadepsaný „Příslušné orgány“, v odstavci 1 uvádí:

„Členské státy přijmou veškerá opatření, jež jsou nezbytná k tomu, aby postupy pro vyřizování stížností podle čl. 80 odst. 1 a sankce stanovené v čl. 81 odst. 1 byly uplatňovány orgány zmocněnými k zajišťování souladu s ustanoveními vnitrostátních právních předpisů přijatých podle požadavků stanovených v tomto oddílu.“

15 Článek 83 této směrnice, nadepsaný „Mimosoudní zjednávání nápravy“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy zajistí přiměřené a účinné mimosoudní postupy pro vyřizování stížností a zjednávání nápravy v rámci mimosoudního urovnání sporů mezi uživateli platebních služeb a jejich poskytovateli platebních služeb týkajících se práv a povinností, které vyplývají z této směrnice, tam, kde je to vhodné, za využití stávajících orgánů.“

16 Z článku 86 uvedené směrnice, nadepsaného „Úplná harmonizace“, vyplývá, že aniž jsou dotčeny v něm uvedené výjimky, pokud tato směrnice „obsahuje harmonizovaná ustanovení, nesmí členské státy zachovávat ani zavádět jiná ustanovení než ustanovení této směrnice“.

Lotyšské právo

17 Článek 2 odst. 3 Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likums (zákon o platebních službách a elektronickém peněžnictví, *Latvijas Vēstnesis*, 2010, č. 43), ve znění použitelném na skutkový stav v původním řízení (dále jen „zákon o platebních službách“), stanoví:

„Články 57 [až] 96 [a] 98 [až] 104 tohoto zákona se vztahují na poskytovatele platebních služeb, kteří poskytují platební služby v Lotyšsku, pokud jsou poskytovatel platebních služeb plátce a poskytovatel platebních služeb příjemce usazeni ve členském státě a platební služba se provádí v eurech nebo v národní měně členského státu.“

18 Článek 49 zákona o platebních službách stanoví:

„Komise [pro trhy] je pro účely ověření souladu činností institucí s požadavky tohoto zákona oprávněna:

1) požadovat od instituce poskytnutí informací potřebných pro účely dohledu;

2) provádět v instituci kontroly.“

19 Podle čl. 56 odst. 1 a 2 zákona o platebních službách:

„(1) Pokud komise [pro trhy] zjistí, že instituce nedodržuje požadavky kapitol II [až] VI tohoto zákona […] nebo přímo použitelných unijních předpisů, vyzve ji k okamžitému přijetí opatření nezbytných k nápravě tohoto stavu.

(2) Vedle opatření podle odstavce 1 tohoto článku je komise [pro trhy] oprávněna provést jedno nebo více následujících opatření:

[…]

5) uložit pokuty do výše 100 000 (LVL) (přibližně 140 000 eur)].“

20 Článek 99 zákona o platebních službách stanoví:

„(1) Pokud plátce zadal platební příkaz, nese jeho poskytovatel platebních služeb vůči němu odpovědnost za správné provedení platební transakce, ledaže by mohl plátci a případně poskytovateli platebních služeb příjemce doložit, že poskytovatel platebních služeb příjemce částku platební transakce obdržel v souladu s čl. 94 odst. 1 tohoto zákona. Pokud může poskytovatel platebních služeb plátce toto doložit, odpovídá za řádné provedení platby poskytovatel platebních služeb příjemce.

[…]

(9) V případě neprovedené nebo nesprávně provedené platební transakce, za niž poskytovatel platebních služeb příjemce nenese odpovědnost podle tohoto ustanovení, nese poskytovatel platebních služeb plátce odpovědnost vůči plátci.

(10) Pokud nese odpovědnost podle odstavce 9 tohoto článku poskytovatel platebních služeb plátce, vrátí bez zbytečného odkladu částku neprovedené nebo nesprávně provedené platební transakce plátci, nebo uvede platební účet, z něhož byla položka odepsána, do stavu, v jakém by byl, pokud by nesprávná platební transakce nebyla provedena“.

21 Článek 105 zákona o platebních službách stanoví:

„[…]

(2) Komise [pro trhy] přezkoumává v souladu s příslušnými právními předpisy stížnosti týkající se porušení ustanovení kapitol VII [až] XIV tohoto zákona podané uživateli platebních služeb či držiteli elektronických peněz, kteří nejsou považováni za spotřebitele ve smyslu zákona o ochraně spotřebitelů, pokud takové porušení způsobilo či může způsobit značnou újmu na úkor zájmů uvedených skupin uživatelů platebních služeb či držitelů elektronických peněz (kolektivní zájmy). […]

[…]

(5) Pokud komise [pro trhy] v rámci správního řízení dospěje k závěru, že nedodržení ustanovení kapitol VII [až] XIV tohoto zákona způsobilo či může způsobit značnou újmu, která poškozuje kolektivní zájmy uživatelů platebních služeb či držitelů elektronických peněz, kteří nejsou ve smyslu zákona o ochraně spotřebitelů považováni za spotřebitele, je oprávněna přijmout rozhodnutí, kterým se poskytovateli platebních služeb či vydavateli elektronických peněz nařídí ukončit porušování ustanovení kapitol VII [až] XIV tohoto zákona či napravit nedostatky, a určit lhůtu pro přijetí k tomu nezbytných opatření.

[…]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

22 Dne 16. listopadu 2011 zadala společnost Forcing Development Ltd bance PrivatBank, jejíž je klientkou, platební příkaz za účelem převodu částky 394 138,12 amerických dolarů (USD) (přibližně 347 130 eur) na účet třetí osoby otevřený u Bankas Snoras AB (dále jen „Snoras“) se sídlem v Litvě.

23 Téhož dne v 15:08 hodin oznámila Lietuvos bankas (litevská centrální banka) bance Snoras své rozhodnutí uvalit na ni moratorium a zakázat jí poskytovat jakýkoli druh finančních služeb.

24 Rovněž téhož dne v 15:24 hodin předala PrivatBank platební příkaz bance Snoras prostřednictvím systému SWIFT, odvedla částku ve výši 394 138,12 USD (přibližně 347 130 eur) z účtu společnosti Forcing Development a převedla finanční prostředky na svůj korespondentský účet u banky Snoras.

25 Vzhledem k tomu, že Snoras obdržela finanční prostředky převedené PrivatBank v 16:20 hodin, připsala prvně uvedená banka částku na korespondentský účet PrivatBank, avšak z důvodu moratoria uloženého litevskou centrální bankou finanční prostředky na tomto účtu zablokovala a nepřipsala je na účet třetí osoby, ani je nevrátila bance PrivatBank.

26 PrivatBank uplatnila u banky Snoras pohledávku ve výši 394 138,12 USD (přibližně 347 130 eur).

27 Dne 25. října 2012 podala společnost Forcing Development ke komisi pro trhy stížnost na PrivatBank, v níž uvedla, že jí tato banka nevrátila částku, která jí byla poskytnuta za účelem provedení platebního příkazu.

28 Rozhodnutím ze dne 4. července 2013 komise pro trhy nejprve konstatovala, že podle čl. 99 odst. 9 zákona o platebních službách je PrivatBank odpovědná za provedení platebního příkazu zadaného společností Forcing Development, dále uvedené bance nařídila posoudit nutnost provedení změn jejího systému a procesů vnitřní kontroly a nejpozději do 30. srpna 2013 ji informovat o výsledcích tohoto posouzení a nakonec PrivatBank uložila pokutu ve výši 100 000 LVL (přibližně 140 000 eur).

29 Toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím komise pro trhy ze dne 17. října 2013. V tomto rozhodnutí komise pro trhy znovu zdůraznila, že společnost PrivatBank nese odpovědnost na základě čl. 99 odst. 1 a 9 zákona o platebních službách, jelikož nebyla schopna prokázat, že Snoras obdržela částku platby ve stanovených lhůtách. Dodala, že nebylo prokázáno, že si PrivatBank a Forcing Development sjednaly pro úpravu vzájemných vztahů jiná ustanovení.

30 V listopadu 2013 se Forcing Development na základě smlouvy o vedení běžného účtu, kterou uzavřela s PrivatBank, prostřednictvím rozhodčího řízení domáhala vrácení částky poskytnuté PrivatBank za účelem provedení platebního příkazu.

31 Dne 4. února 2014 rozhodčí soud návrh společnosti Forcing Development zamítl. Rozhodl, že PrivatBank splnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 99 odst. 1 zákona o platebních službách, jakož i ze směrnice 2007/64, jelikož Snoras obdržela od PrivatBank částku nezbytnou k provedení dotyčného platebního příkazu. Podle rozhodčího soudu zákon o platebních službách neukládá poskytovateli platebních služeb plátce povinnost mít na svých bankovních účtech částky dostatečné k tomu, aby mohl okamžitě provést případné platební příkazy všech svých klientů. Tento zákon pouze ukládá poskytovatelům platebních služeb lhůtu – nejpozději do konce pracovního dne následujícího po dni zadání platebních příkazů ze strany uživatelů – pro provedení takových příkazů, a tedy pro připsání potřebné částky na bankovní účet příjemce nebo poskytovatele služeb příjemce.

32 PrivatBank podala k Administratīvā apgabaltiesa (Krajský správní soud, Lotyšsko) žalobu na zrušení rozhodnutí ze dne 17. října 2013, uvedeného v bodě 29 tohoto rozsudku, a na náhradu údajně utrpěné majetkové újmy. Na podporu své žaloby PrivatBank uvedla, že jí Snoras neoznámila neprovedení platby ve lhůtě stanovené smlouvou, která upravovala jejich vzájemné vztahy. Do spisu dodala jako důkaz rozhodčí nález ze dne 4. února 2014.

33 Administratīvā apgabaltiesa (Krajský správní soud) rozsudkem ze dne 5. srpna 2015 žalobu zamítl. Tento soud konstatoval, že platební příkaz zadaný společností Forcing Development nemohl být včas proveden z toho důvodu, že PrivatBank nezajistila dostatek prostředků na svém účtu u banky Snoras, a dále že podle článku 99 zákona o platebních službách není Snoras odpovědná za neprovedení platebního příkazu, jelikož neměla k dispozici finanční prostředky k provedení takového příkazu. Pokud jde o pohledávku, kterou má PrivatBank vůči bance Snoras, uvedený soud konstatoval, že dotyčná částka je z právního hlediska vlastnictvím PrivatBank, i když ta k ní nemá za stávající situace přístup. Uvedený soud z toho vyvodil, že bez ohledu na rozhodčí nález ze dne 4. února 2014 komise pro trhy správně konstatovala, že PrivatBank porušila čl. 99 odst. 9 zákona o platebních službách, uložila jí povinnost posoudit nutnost provedení změn jejího systému a procesů vnitřní kontroly a uložila jí pokutu ve výši 100 000 LVL (přibližně 140 000 EUR), aby zabránila opakování takových situací. Administratīvā apgabaltiesa (Krajský správní soud) nevzal v úvahu rozhodčí nález ze dne 4. února 2014.

34 PrivatBank podala proti rozsudku Administratīvā apgabaltiesa (Krajský správní soud) kasační opravný prostředek k předkládajícímu soudu.

35 PrivatBank předně tvrdí, že soud prvního stupně tím, že konstatoval její odpovědnost na základě čl. 99 odst. 9 zákona o platebních službách, překročil své pravomoci. Vzhledem k tomu, že její odpovědnost vůči společnosti Forcing Development za provedení platebního příkazu dotčeného v původním řízení spadá do oblasti občanského, a nikoli správního práva, byl uvedený soud vázán rozhodčím nálezem vydaným dne 4. února 2014 rozhodčím soudem příslušným pro občanskoprávní vztahy. Nadto vzhledem k tomu, že rozhodčí soud rozhodl, že PrivatBank není odpovědná za neprovedení platebního příkazu, nemůže být tato banka ze strany komise pro trhy nucena měnit svůj systém vnitřní kontroly. Za těchto podmínek je podle ní uložení pokuty neodůvodněné.

36 PrivatBank mimoto tvrdí, že článek 99 zákona o platebních službách umožňuje zprostit poskytovatele služeb veškeré odpovědnosti vůči uživateli těchto služeb, pokud se tak dohodli. Vzhledem k tomu, že PrivatBank a Forcing Development uzavřely smlouvu o vedení běžného účtu, která stanovila, že prvně uvedená neodpovídá za finanční prostředky převáděné mezi bankovními systémy, měla být její odpovědnost posouzena s ohledem na ustanovení uvedené smlouvy, a nikoliv na článek 99 zákona o platebních službách.

37 Komise pro trhy ve svém vyjádření ke kasačnímu opravnému prostředku nejprve uvádí, že čl. 105 odst. 2 zákona o platebních službách jí přiznává pravomoc přezkoumávat stížnosti podané uživateli platebních služeb, které nelze považovat za spotřebitele. Kromě toho uvádí, že vzhledem k tomu, že PrivatBank je úvěrovou institucí, a nikoli platební institucí ve smyslu čl. 4 bodu 4 směrnice 2007/64, bylo rozhodnutí ze dne 17. října 2013 přijato na základě článku 113 Kredītiestāžu likums (zákon o úvěrových institucích), který svěřuje komisi pro trhy pravomoc přijímat rozhodnutí vůči úvěrovým institucím, které nedodržují právní předpisy, jež se na ně vztahují. Za těchto podmínek má komise pro trhy za to, že PrivatBank podléhá jejímu dohledu jakožto poskytovatel platebních služeb, zejména pokud jde o její odpovědnost podle článku 99 zákona o platebních službách, který provádí článek 75 směrnice 2007/64.

38 V odpovědi na otázku předkládajícího soudu ohledně použitelnosti zákona o platebních službách na spor týkající se poskytování platebních služeb v amerických dolarech komise pro trhy uvádí, že úvěrová instituce se může rozhodnout, že na služby, které nejsou uskutečňovány v eurech nebo v měně členského státu mimo eurozónu, se budou vztahovat požadavky tohoto zákona, pokud má za to, že je schopna tyto požadavky u takových služeb splnit. Komise pro trhy dospěla na základě interních předpisů PrivatBank k závěru, že se pro to tato banka rozhodla, a posuzovala tedy její činnost z hlediska relevantních ustanovení zákona o platebních službách.

39 V tomto ohledu komise pro trhy uvádí, že i když zákon o platebních službách v souladu s článkem 51 směrnice 2007/64 umožňuje dohodnout se na určitých odchylkách od jeho ustanovení, není-li uživatelem platebních služeb spotřebitel, nelze takové možnosti využít ve zlém úmyslu, při zneužití silného postavení, které má úvěrová instituce, ke sjednání režimu odpovědnosti, jehož cílem je obejít režim stanovený v článku 99 zákona o platebních službách, a přenést na klienta plnou odpovědnost za neprovedení platebního příkazu. Smlouva o vedení běžného účtu uzavřená dne 11. dubna 2005 mezi PrivatBank a Forcing Development tedy musí být posouzena ve světle této úvahy. Tato smlouva se přitom neomezuje na výjimku z použití konkrétních ustanovení směrnice 2007/64, ale je s ní zcela v rozporu.

40 Předkládající soud si klade otázku, zda je se směrnicí 2007/64 slučitelný postup pro vyřizování stížností podle zákona o platebních službách, pokud tyto služby nejsou poskytovány v eurech nebo v měně členského státu mimo eurozónu. Dále si klade otázku, zda jsou pravomoci, které tento zákon v rámci takového postupu svěřuje komisi pro trhy, slučitelné s touto směrnicí.

41 V tomto ohledu předkládající soud připomíná, že zákon o platebních službách opravňuje komisi pro trhy vyřizovat nejen stížnosti týkající se platebních služeb poskytovaných v eurech nebo v měně členského státu mimo eurozónu, ale rovněž stížnosti týkající se platebních služeb poskytovaných

v jakékoli jiné měně, zatímco čl. 2 odst. 2 směrnice 2007/64 omezuje použitelnost postupů pro vyřizování stížností podle článků 80 až 82 této směrnice pouze na platební služby uskutečňované v eurech nebo v měně členského státu mimo eurozónu

42 Naproti tomu působnost článků 20 a 21 směrnice 2007/64 není podle předkládajícího soudu omezena na platební služby uskutečňované v eurech nebo v měně členského státu mimo eurozónu. Z těchto ustanovení, zejména z čl. 20 odst. 5 této směrnice, by tedy bylo možné vyvodit, že orgány, jež musí členské státy na základě uvedených ustanovení určit, mají pravomoc zajistit dodržování nejen ustanovení hlavy II uvedené směrnice, ale také ustanovení hlav III a IV téže směrnice v souvislosti s poskytováním platebních služeb v jiných měnách než v eurech nebo měnách členských státech mimo eurozónu.

43 Předkládající soud má konečně za to, že pokud pravomoc, kterou směrnice 2007/64 přiznává vnitrostátním orgánům, jako je komise pro trhy, zahrnuje rovněž činnost poskytovatelů platebních služeb uskutečňovaných v měně třetích zemí, je třeba upřesnit meze pravomoci těchto orgánů v rámci použití článku 75 této směrnice.

44 V tomto ohledu předkládající soud konstatuje, že zákon o platebních službách neopravňuje komisi pro trhy řešit spory mezi poskytovateli a uživateli platebních služeb, neboť taková pravomoc přísluší stranám transakce (článek 104), ombudsmanovi Sdružení komerčních bank v Lotyšsku nebo soudům (článek 106). Za těchto podmínek je třeba upřesnit, zda v rámci obezřetnostního dohledu podle článků 20 a 21 směrnice 2007/64 nebo postupu pro vyřizování stížností podle článku 80 této směrnice má komise pro trhy pravomoc řešit spory mezi plátcem a poskytovatelem platebních služeb, které vyplývají z právních vztahů uvedených v článku 75 uvedené směrnice, a určit subjekt odpovědný za neprovedení nebo nesprávné provedení platební transakce. V případě kladné odpovědi je třeba určit důkazní hodnotu rozhodčího nálezu, který řeší spor mezi plátcem a poskytovatelem platebních služeb.

45 Za těchto okolností se Augstākā tiesa (Nejvyšší soud, Lotyšsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je vnitrostátní právní úprava, která Komisi pro trhy přiznává pravomoc posuzovat stížnosti uživatelů platebních služeb i v souvislosti s platebními službami, které se neuskutečňují v eurech nebo v národní měně členského státu [mimo eurozónu], a v důsledku toho ověřovat porušení zákona [o platebních službách] a ukládat sankce, slučitelná s čl. 2 odst. 2 směrnice [2007/64]?

2) Mají být čl. 20 odst. 1 a 5 a čl. 21 odst. 2 směrnice [2007/64] vykládány v tom smyslu, že umožňují příslušnému orgánu vykonávat dohled a ukládat sankce i ve vztahu k platebním službám, které se neuskutečňují v eurech nebo v měně některého z členských států mimo eurozónu?

3) Je příslušný orgán, za účelem plnění dohledových funkcí uvedených v článcích 20 a 21 směrnice [2007/64] nebo postupů pro vyřizování stížností uvedených v článcích 80 až 82 směrnice [2007/64], oprávněn rozhodovat spory mezi plátcem a poskytovatelem platebních služeb vzniklé z právních vztahů uvedených v článku 75 [této] směrnice tím, že určí, kdo je subjektem odpovědným za neprovedenou nebo nesprávně provedenou transakci?

4) Musí příslušný orgán při plnění dohledových funkcí uvedených v článcích 20 a 21 směrnice [2007/64] nebo postupů pro vyřizování stížností uvedených v článcích 80 až 82 [této] směrnice zohlednit rozhodčí nález, kterým bylo rozhodnuto ve sporu mezi poskytovatelem platebních služeb a uživatelem platebních služeb?“

K předběžným otázkám

K první otázce

46 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 2 odst. 2 směrnice 2007/64 vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle které má orgán uvedený v článku 82 této směrnice pravomoc posuzovat stížnosti a ukládat sankce v případě platebních služeb uskutečňovaných v měně třetího státu.

47 V tomto ohledu je třeba nejprve připomenout, že hlava III a hlava IV směrnice 2007/64, uvedené v jejím čl. 2 odst. 2, se týkají v prvním případě transparentnosti podmínek platebních služeb a požadavků na informace o platebních službách poskytovaných všemi kategoriemi poskytovatelů vyjmenovanými v článku 1 této směrnice a v druhém případě práv a povinností v souvislosti s poskytováním a užíváním těchto služeb. Tyto hlavy se vztahují na platební služby poskytované v eurech nebo v měně členského státu mimo eurozónu, pod podmínkou stanovenou v čl. 2 odst. 1 uvedené směrnice, že jak poskytovatel platebních služeb plátce, tak poskytovatel platebních služeb příjemce, nebo jediný poskytovatel platebních služeb v dané platební transakci se nacházejí na území Unie.

48 Je třeba rovněž zdůraznit, že podle článku 86 směrnice 2007/64 platí, že pokud tato směrnice obsahuje harmonizovaná ustanovení, nesmí členské státy zachovávat ani zavádět ustanovení odlišná od ustanovení této směrnice.

49 Jak přitom uvedl generální advokát v bodě 37 svého stanoviska, vzhledem k tomu, že v projednávaném případě se jedná o oblast sdílených pravomocí ve smyslu čl. 2 odst. 2 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 2 písm. a) SFEU, a vzhledem k tomu, že Unie nevyužila prostřednictvím směrnice 2007/64 svou legislativní pravomoc k harmonizaci oblasti platebních služeb na vnitřním trhu uskutečňovaných v měně třetího státu, mohou členské státy rozhodnout, že se na tuto kategorii platebních služeb vztahují zejména ustanovení hlav III a IV této směrnice, která byla stanovena pro platební služby uskutečňované v eurech nebo v měně členského státu mimo eurozónu.

50 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 2 odst. 2 směrnice 2007/64 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle které má orgán uvedený v článku 82 této směrnice pravomoc posuzovat stížnosti a ukládat sankce v případě platebních služeb uskutečňovaných v měně třetího státu.

K druhé otázce

51 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 20 odst. 5 a čl. 21 odst. 2 směrnice 2007/64 musí být vykládány v tom smyslu, že orgán uvedený v čl. 20 odst. 1 této směrnice má pravomoc vykonávat dohled a ukládat sankce při porušení vnitrostátních právních předpisů provádějících ustanovení hlav III a IV uvedené směrnice v případě platebních služeb uskutečňovaných v měně třetího státu.

52 Předkládající soud opírá tuto otázku o konstatování, že na věcnou působnost hlavy II směrnice 2007/64, která zahrnuje mimo jiné články 20 a 21 této směrnice, se nevztahuje stejná výjimka, jaká je stanovena v čl. 2 odst. 2 této směrnice, a tudíž že ustanovení této hlavy se vztahují rovněž na platební služby uskutečňované v jiné měně než v eurech nebo v měně členského státu mimo eurozónu. Z článku 20 odst. 5 směrnice 2007/64 dále vyvozuje, že příslušné orgány ve smyslu tohoto ustanovení jsou rovněž oprávněny vykonávat dohled za účelem ověření dodržování ustanovení hlav III a IV této směrnice a ukládat sankce v případě porušení těchto ustanovení.

53 V tomto ohledu je třeba zaprvé připomenout, že příslušné orgány ve smyslu článku 20 směrnice 2007/64 jsou pověřeny dohledem nad platebními institucemi za účelem kontroly dodržování ustanovení hlavy II této směrnice (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. března 2016, Safe Interenvíos, C-235/14, EU:C:2016:154, body 91 a 93).

54 Zadruhé, jak uvedl generální advokát v bodě 46 svého stanoviska, kromě toho, že jsou články 20 a 21 směrnice 2007/64 obsaženy v kapitole 1, nadepsané „Platební instituce“, hlavy II této směrnice, vyplývá z těchto ustanovení, že se vztahují výhradně na platební instituce, jak jsou definovány v čl. 4 bodě 4 uvedené směrnice. Osobní působnost uvedených ustanovení je tedy omezena na kategorii poskytovatelů platebních služeb tvořenou těmito platebními institucemi, takže úvěrové instituce jsou z této působnosti vyloučeny.

55 Vyloučení úvěrových institucí z osobní působnosti hlavy II směrnice 2007/64 potvrzují body 8 a 11 odůvodnění této směrnice. Z nich totiž vyplývá, že úvěrové instituce, které přijímají vklady od uživatelů, které mohou být použity pro financování platebních transakcí, mají i nadále podléhat obezřetnostním požadavkům podle směrnice 2006/48, zatímco platební instituce, jejichž specializovanější a omezenější činnosti vyvolávají rizika, která jsou užší a snáze sledovatelná a kontrolovatelná než rizika, jež vznikají v rámci činností úvěrových institucí, podléhají požadavkům stanoveným na základě této směrnice.

56 Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, přitom vyplývá, že PrivatBank je úvěrovou institucí ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. a) směrnice 2007/64, který odkazuje na čl. 4 bod 1 písm. a) směrnice 2006/48, a nikoli platební instituci.

57 Vzhledem k tomu, že články 20 a 21 směrnice 2007/64 nejsou *ratione personae* použitelné na úvěrové instituce, není třeba odpovídat na druhou otázku položenou předkládajícím soudem.

K třetí otázce

58 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda články 20 a 21 směrnice 2007/64 nebo články 80 až 82 této směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle které jsou orgány, na které se vztahují, oprávněny při výkonu svých příslušných pravomocí rozhodovat spory mezi plátcem a poskytovatelem platebních služeb vzniklé z neprovedení nebo nesprávného provedení platební transakce tím, že určí, kdo je odpovědný za toto neprovedení nebo nesprávné provedení podle ustanovení článku 75 této směrnice.

59 V tomto ohledu je třeba nejprve připomenout, že jak bylo konstatováno v bodech 54 a 55 tohoto rozsudku, články 20 a 21 směrnice 2007/64 se nepoužijí, pokud, jako ve věci v původním řízení, je jedním z účastníků sporu úvěrová instituce ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. a) této směrnice, a nikoli platební instituce ve smyslu čl. 4 bodu 4 této směrnice. Na třetí otázku tedy není třeba odpovídat v rozsahu, v němž se týká článků 20 a 21 uvedené směrnice.

60 Pokud jde dále o články 80 až 82 směrnice 2007/64, třebaže se tato ustanovení podle čl. 2 odst. 2 této směrnice nevztahují na platební služby uskutečňované v měně třetího státu, nic to nemění na tom, že v projednávaném případě má Soudní dvůr pravomoc k výkladu uvedených ustanovení v rámci řízení o předběžné otázce, jelikož na základě rozhodnutí vnitrostátního zákonodárce se tato ustanovení stala na takové platební služby použitelnými (obdobně viz rozsudky ze dne 21. prosince 2011, Cicala, C-482/10, EU:C:2011:868, bod 17, a ze dne 13. března 2019, E., C-635/17, EU:C:2019:192, bod 35)..

61 Je tak třeba zaprvé uvést, že jak upřesňuje bod 50 odůvodnění směrnice 2007/64, postupy stanovené v článcích 80 až 82 této směrnice mají umožnit řešit stížnosti na poskytovatele platebních služeb, kteří nedodržují ustanovení, jež mají dodržovat, mezi která patří ustanovení hlavy III a IV uvedené směrnice, a zajistit, že v případě potřeby budou uloženy účinné, přiměřené a odrazující sankce.

62 Zadruhé je třeba poznamenat, že souběžně s povinností, uloženou členským státům v článcích 80 až 82 směrnice 2007/64, zavést postupy pro vyřizování stížností a ukládání sankcí pro účely sledované těmito ustanoveními, ukládá článek 83 této směrnice členským státům rovněž povinnost zavést mimosoudní postupy urovnávání sporů mezi uživateli a poskytovateli platebních služeb týkajících se práv a povinností, které vyplývají z této směrnice, případně s využitím stávajících orgánů. Jak upřesňuje bod 51 odůvodnění uvedené směrnice, tímto snadno přístupným a nenákladným mimosoudním řešením sporů není dotčeno právo spotřebitelů podat žalobu k soudu.

63 Z výše uvedeného vyplývá, že mimosoudní postupy urovnávání sporů mezi poskytovateli a uživateli platebních služeb, uvedené v článku 83 směrnice 2007/64, sledují cíl, který nelze zaměňovat s cílem postupů pro vyřizování stížností stanovených v článku 80 této směrnice. Cílem posledně uvedených postupů totiž není urovnávat spory mezi poskytovateli a uživateli dotčených platebních služeb, ani stanovit občanskoprávní odpovědnost za škodu vzniklou v této souvislosti. Taková okolnost však nevylučuje, že příslušný orgán ve smyslu článku 82 směrnice 2007/64 může použít vnitrostátní ustanovení provádějící článek 75 této směrnice, aby posoudil opodstatněnost stížnosti podané na základě článku 80 uvedené směrnice a uložil sankci za porušení těchto ustanovení na základě článku 81 téže směrnice.

64 Z toho vyplývá, že orgán příslušný k vyřizování stížností a ukládání sankcí na základě článků 80 až 82 směrnice 2007/64 není v rámci pravomocí, které mu plynou z těchto ustanovení, oprávněn rozhodovat spory mezi poskytovateli a uživateli platebních služeb. Takový závěr potvrzuje zejména čl. 80 odst. 2 uvedené směrnice, který tomuto orgánu ukládá, aby rozhoduje-li o stížnosti uživatele platebních služeb, případně informoval stěžovatele o existenci mimosoudních postupů zavedených podle článku 83 této směrnice.

65 Je pravda, že pravomoci stanovené v článcích 80 až 82 směrnice 2007/64 a pravomoci stanovené v článku 83 této směrnice může vykonávat jeden a tentýž vnitrostátní orgán, jak to výslovně stanoví čl. 83 odst. 1 uvedené směrnice ve spojení s bodem 52 jejího odůvodnění. Nicméně i v takovém případě jsou postupy pro vyřizování stížností a ukládání sankcí uvedené v článcích 80 až 82 směrnice 2007/64 a mimosoudní postupy pro zjednávání nápravy uvedené v článku 83 této směrnice odlišné a samostatné, takže pravomoci přiznané vnitrostátnímu orgánu v rámci postupů pro vyřizování stížností a ukládání sankcí nemohou být vykonávány v rámci mimosoudních postupů a naopak.

66 Zatřetí je třeba uvést, že podle článku 51 směrnice 2007/64 platí, že není-li uživatel platebních služeb spotřebitelem, mohou se strany dohodnout, že mimo jiné článek 75 této směrnice se zcela nebo zčásti nepoužije. Bod 20 odůvodnění uvedené směrnice, v jehož světle je třeba tento článek 51 vykládat, totiž zdůrazňuje, že jelikož se spotřebitelé a podniky nenacházejí ve stejném postavení, nepotřebují stejnou úroveň ochrany. Uvedený bod 20 odůvodnění dále upřesňuje, že zatímco v případě spotřebitelů je důležité zaručit jejich práva prostřednictvím ustanovení, od nichž se smlouva nemůže odchýlit, je vhodné nechat podnikům a organizacím možnost dohodnout se jinak. Tentýž bod 20 odůvodnění nicméně dodává, že některá zásadní ustanovení směrnice 2007/64 by se v každém případě měla uplatnit vždy bez ohledu na postavení uživatele.

67 V projednávaném případě přitom ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že Forcing Development, která je podnikem, a nikoli spotřebitelem ve smyslu čl. 4 bodu 11 směrnice 2007/64, se prostřednictvím smlouvy o vedení běžného účtu uzavřené dne 11. dubna 2005 s PrivatBank dohodla, že se na jejich vztahy coby uživatele a poskytovatele platebních služeb nevztahují ustanovení vnitrostátního práva, která provádějí článek 75 této směrnice.

68 Za těchto podmínek a jak uvedl generální advokát v bodě 103 svého stanoviska, přísluší předkládajícímu soudu, aby posoudil soulad této smlouvy o vedení běžného účtu s vnitrostátními ustanoveními, která provádějí směrnici 2007/64, nahlíženými ve světle zejména bodu 20 jejího odůvodnění.

69 S ohledem na výše uvedené je třeba na třetí otázku odpovědět tak, že články 80 až 82 této směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že neopravňují příslušný orgán ve smyslu těchto ustanovení k tomu, aby rozhodoval na základě kritérií stanovených v článku 75 této směrnice spory mezi uživateli a poskytovateli platebních služeb vzniklé z neprovedení nebo nesprávného provedení platební transakce, když tento orgán vykonává svou pravomoc vyřizovat stížnosti uživatelů platebních služeb a ukládat sankce poskytovatelům platebních služeb v případě porušení použitelných ustanovení. Tyto spory musí být řešeny v rámci mimosoudních postupů pro zjednávání nápravy uvedených v článku 83 směrnice 2007/64, aniž je dotčeno právo na podání žaloby k soudu stanovené vnitrostátním procesním právem. Pokud se vnitrostátní zákonodárce rozhodl soustředit pravomoci vyplývající z uvedených článků 80 až 82 a z uvedeného článku 83 u jednoho a téhož orgánu, musí tento orgán vykonávat každou z těchto kategorií pravomocí samostatně, výlučně v rámci příslušných postupů.

Ke čtvrté otázce

70 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda musí orgány příslušné k výkonu obezřetnostního dohledu podle článků 20 a 21 směrnice 2007/64 a k vyřizování stížností a ukládání sankcí podle článků 80 až 82 této směrnice zohlednit rozhodčí nález vydaný v rámci sporu mezi uživatelem a poskytovatelem platebních služeb.

71 Nejprve je třeba uvést, že konstatování v bodech 59 a 60 tohoto rozsudku platí rovněž pro odpověď, kterou je třeba dát na tuto otázku. Články 20 a 21 směrnice 2007/64 se totiž na takovou věc, jako je věc v původním řízení, nepoužijí, takže odpověď na část otázky týkající se výkladu těchto ustanovení je zbytečná. A dále se články 80 až 82 této směrnice na základě rozhodnutí vnitrostátního zákonodárce vztahují na platební služby, které nespadají do působnosti uvedené směrnice, což odůvodňuje pravomoc Soudního dvora odpovědět na tuto část otázky.

72 V tomto ohledu je třeba nejprve konstatovat, že směrnice 2007/64 neobsahuje žádné ustanovení týkající se důkazní hodnoty rozhodčího nálezu v rámci postupů pro vyřizování stížností a ukládání sankcí uvedených v článcích 80 a 82 této směrnice.

73 Z ustálené judikatury Soudního dvora přitom vyplývá, že při neexistenci unijní právní úpravy dané oblasti je na každém členském státu, aby upravil podmínky správních a soudních řízení, mezi něž patří důkazní hodnota dokumentu, určených k zajištění ochrany práv, která procesním subjektům vyplývají z unijního práva, při dodržení zásad rovnocennosti a efektivity (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. prosince 1976, Rewe-Zentralfinanz a Rewe-Zentral, 33/76, EU:C:1976:188, bod 5, jakož i ze dne 26. června 2019, Craeynest a další, C-723/17, EU:C:2019:533, bod 54), a aniž je dotčen užitečný účinek unijního práva (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 6. října 2015, Orizzonte Salute, C-61/14, EU:C:2015:655, bod 50, a ze dne 27. června 2018, Diallo, C-246/17, EU:C:2018:499, bod 46).

74 Dále je třeba připomenout, že postupy pro vyřizování stížností a ukládání sankcí podle článků 80 až 82 směrnice 2007/64 a mimosoudní postupy zjednávání nápravy podle článku 83 této směrnice, mezi které patří rozhodčí řízení, mají odlišný předmět a účel, jak bylo konstatováno v bodě 63.

75 Z toho vyplývá, že možnost zohlednit v rámci postupů pro vyřizování stížnosti a ukládání sankcí podle článků 80 až 82 směrnice 2007/64 písemnost předloženou v rámci mimosoudního postupu pro zjednávání nápravy podle článku 83 této směrnice je tedy omezena v závislosti na specifickém účelu uvedených postupů pro vyřizování stížností a ukládání sankcí a na subjektivních právech, která musí být v této souvislosti zaručena.

76 S ohledem na výše uvedené je třeba na čtvrtou otázku odpovědět tak, že na základě zásady procesní autonomie členských států může vnitrostátní zákonodárce oprávnit orgán příslušný v rámci postupů pro vyřizování stížností a ukládání sankcí podle článků 80 až 82 směrnice 2007/64, aby zohlednil rozhodčí nález, kterým byl rozhodnut spor mezi uživatelem a poskytovatelem platebních služeb, jehož

se tyto postupy týkají, pod podmínkou, že důkazní síla přiznaná tomuto nálezu v rámci uvedených postupů nemůže ohrozit specifický předmět a účel těchto postupů, právo dotčených osob na procesní obranu nebo autonomní výkon pravomocí a oprávnění přiznaných tomuto orgánu, což musí ověřit předkládající soud.

K nákladům řízení

77 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (devátý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 2 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/111/ES ze dne 16. září 2009, musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle které má orgán uvedený v článku 82 této směrnice pravomoc posuzovat stížnosti a ukládat sankce v případě platebních služeb uskutečňovaných v měně třetího státu.**

2) **Články 20 a 21 směrnice 2007/64, ve znění směrnice 2009/111, nejsou *ratione personae* použitelné na úvěrové instituce.**

3) **Články 80 až 82 směrnice 2007/64, ve znění směrnice 2009/111, musí být vykládány v tom smyslu, že neopravňují příslušný orgán ve smyslu těchto ustanovení k tomu, aby rozhodoval na základě kritérií stanovených v článku 75 této směrnice spory mezi uživateli a poskytovateli platebních služeb vzniklé z neprovedení nebo nesprávného provedení platební transakce, když tento orgán vykonává svou pravomoc vyřizovat stížnosti uživatelů platebních služeb a ukládat sankce poskytovatelům platebních služeb v případě porušení použitelných ustanovení. Tyto spory musí být řešeny v rámci mimosoudních postupů pro zjednávání nápravy uvedených v článku 83 směrnice 2007/64, ve znění směrnice 2009/111, aniž je dotčeno právo na podání žaloby k soudu stanovené vnitrostátním procesním právem. Pokud se vnitrostátní zákonodárce rozhodl soustředit pravomoci vyplývající z uvedených článků 80 až 82 a z uvedeného článku 83 u jednoho a téhož orgánu, musí tento orgán vykonávat každou z těchto kategorií pravomocí samostatně, výlučně v rámci příslušných postupů.**

4) **Na základě zásady procesní autonomie členských států může vnitrostátní zákonodárce oprávnit orgán příslušný v rámci postupů pro vyřizování stížností a ukládání sankcí podle článků 80 až 82 směrnice 2007/64, ve znění směrnice 2009/111, aby zohlednil existenci a obsah rozhodčího nálezu, kterým byl rozhodnut spor mezi uživatelem a poskytovatelem platebních služeb, jehož se tyto postupy týkají, pod podmínkou, že důkazní síla přiznaná tomuto nálezu v rámci uvedených postupů nemůže ohrozit specifický předmět a účel těchto postupů, právo dotčených osob na procesní obranu nebo autonomní výkon pravomocí a oprávnění přiznaných tomuto orgánu, což musí ověřit předkládající soud.**

Podpisy.